

Monumentnummer*: 520378

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 december 2001
Kadaster deel/nr: 82767/4

Monumentnaam**

Zwaanwijck

Complexnummer

520376

Complexnaam

Zwaanwijck

Woonplaats*

Nigtevecht

Gemeente*

Stichtse Vecht

Provincie*

Utrecht

<i>Straat*</i>	<i>Nr*</i>	<i>Toev.*</i>	<i>Postcode*</i>	<i>Woonplaats*</i>	<i>Situering</i>	<i>Locatie</i>
Klompweg	46		1393 PM	Nigtevecht		
Klompweg	48		1393 PM	Nigtevecht		
Klompweg	50		1393 PM	Nigtevecht		
Klompweg	52		1393 PM	Nigtevecht		
Klompweg	54		1393 PM	Nigtevecht		
Klompweg	56		1393 PM	Nigtevecht		

Kadastrale gemeente*

Nigtevecht

Sectie*

A

Kad. object*

1183

Appartement

A8

Grondperceel

Nigtevecht

A

1183

A10

Nigtevecht

A

1183

A11

Nigtevecht

A

1183

A7

Nigtevecht

A

1183

A12

Nigtevecht

A

1183

A9

Nigtevecht

A

1183

A1

Nigtevecht

A

1183

A2

Nigtevecht

A

1183

A3

Nigtevecht

A

1183

A4

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kad. object*</i>	<i>Appartement</i>	<i>Grondperceel</i>
Nigtevecht	A	1183	A5	
Nigtevecht	A	1183	A6	
Nigtevecht	A	1183	A13	
Nigtevecht	A	1183	A14	
Nigtevecht	A	1183	A15	
Nigtevecht	A	1183	A16	
Nigtevecht	A	1183	A17	
Nigtevecht	A	1183	A18	
Nigtevecht	A	1183	A19	
Nigtevecht	A	1183	A20	
Nigtevecht	A	1183	A21	
Nigtevecht	A	1183	A22	
Nigtevecht	A	1183	A23	
Nigtevecht	A	1183	A24	
Nigtevecht	A	1183	A25	
Nigtevecht	A	1183	A26	
Nigtevecht	A	1183	A27	

*Rijksmonumentomschrijving***

Inleiding

WOONHUIS (type villa) in rijke Hollandse neorenaissancestijl gebouwd, in 1896 naar ontwerp van architect H.H. Hagedorn jr, als onderdeel van de in oorsprong 18de eeuwse en thans met appartementen verbouwde buitenplaats 'Zwaanwijck'. In 1894 besloot de weduwe van de Amsterdamse geldhandelaar M.N. de Pré een nieuwe buitenplaats aan te leggen met naast een nieuw gebouwd hoofdhuis diverse bijgebouwen. In de jaren zeventig van de 20ste eeuw werd de buitenplaats met hoofdgebouw, tuinmanswoning en koetshuis naar ontwerp van de architect M.P. Evelein in 13 appartementen gewijzigd. De tuin werd opnieuw vormgegeven door o.m. Mien Ruys.

Omschrijving

Het pand op nagenoeg vierkant grondplan met diverse uitbouwen bestaat uit een souterrain, een bel-etage en een verdieping onder een afgeplat schilddak met drie hoektorens, rondom kleine dakkapellen met spitsdaken en schoorstenen. De daken zijn gedekt met leien in maasdekking.

De rijk gedetailleerde gevels zijn opgetrokken in baksteen in staand verband met een knipvoeg. Het souterrain, tevens basement heeft een bekleding van natuursteen ingevuld met donkergrijze kalkzandsteen of rode baksteen. De verdiepingen worden door middel van geprofileerde bepleisterde lijsten van elkaar gescheiden. Het opgaand muurwerk is voorts verlevendigd met bepleisterde en hardstenen cordonbanden, aanzet- en sluitstenen in de getoogde strekken boven de vensters en guirlandes, band- en krulwerk. In de architraven zijn decoratief stucwerk en mozaiektegels aangebracht. De merendeels als schuifraam uitgevoerde vensters zijn rechtgesloten. In de meeste

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

gevallen zijn de vensters geplaatst onder een segmentboogvormig gevelveld dat merendeels is voorzien van een gepleisterde latei al dan niet door twee consolen ondersteund.

De symmetrisch ingedeelde rechterzijgevel (noordoostzijde) met de hoofdingang is vijf vensterassen breed. De beide gevelhoeken worden geaccentueerd door overhoeks geplaatste hoektorens onder hoog opgaande Franse daken voorzien van dakkapellen met een gebroken fronton.

In het midden van de gevel bevindt zich over de volle gevelhoogte een drie vensters brede risaliet onder een aangekapt schilddak. Een rechthoekig uitgebouwd portiek met balkon, waarbinnen een hardstenen trap leidt naar de ingang bestaande uit een dubbele paneeldeur met oplegwerk voorzien van smeedwerk en zijlichten onder een halfrond snijraam. Binnen het in elke gevel van een rondboog voorzien portiek is aan de rechterzijde de eerste steen ingemetseld met de tekst "De eerste steen gelegd door Mevrouw J.Theunissen, Wed. den heer M.N. de Pré. 25 maart 1895". Het boven de portiek liggende balkon bevat een balusterhek. Recht boven de balkondeuren is een dakkapel geplaatst voorzien van een halsgevel met vleugelstukken versierd met band- en rolwerk, geflankeerd door een balustrade, waarop twee hoekpinakels. In de naar de Klompweg (zuidoostzijde) gerichte voorgevel bevindt zich een drie vensters brede risalerende gevelpartij met een vijfzijdige erker op de beletage onder een balkon. Recht boven de balkondeuren is een dakkapel omsloten door een trapgevel versierd met rijk band- en rolwerk en geflankeerd door een balustrade.

Links hiervan bevindt zich een achzijdige hoektoren met een hoog tentdak voorzien van een gemetselde balustrade en bekroond door een lantaarn met acht Toskaanse zuiltjes en een naaldspitsdak. Voor de toren is een terraspartij aangelegd met een dubbele trap en een hardstenen balusterhek. De terrasvloer bestaat uit gekleurde tegels. Aan de voorzijde bevindt zich een ingang tot het souterrain.

De linkerzijgevel bevat eveneens een drie vensters brede risalerende middenpartij onder een schilddak met dakkapel met rechts hiervan de hoektoren en links twee vensters op iedere etage. Binnen het middenrisaliet bevindt zich een dubbele deur naar het souterrain. Op dit deel van de gevel is een steen met opschrift "Anno 1896" aangebracht.

De achtergevel is het meest eenvoudig behandeld met begane gronds ter weerszijden van in het midden geplaatste drie vensters, elk één venster. Op de verdieping vier vensters en een moderne ingangspartij waarvoor een terras met een dubbele trap.

De oorspronkelijke plattegrondindeling en de detaillering van het interieur zijn grotendeels gehandhaafd. In het verlengde van de hoofdingang ligt in oost-west richting een vestibule, vervolgens een centrale hal met vide onder een glas-in-loodkoepel en een dubbele bordestrap. De hal en het trappenhuis hebben witgepleisterde wanden, waartegen gecanneleerde pilasters met hoofdgestel en kroonlijst op consoles. Het trappenhuis met een dubbele bordestrap wordt van de hal gescheiden door een drievoudige boogstelling op pijlers. De traptreden zijn van marmer. De trap en bovenhal zijn voorzien van een in hout gesneden neobarokke trapleuning en balustraden. De balustrade rond de vide boven de benedenhal is voorzien van acanthusbladranken en griffoenen en van wapenschilden met het familiewapen en medaillons met initialen van de familie De Pré-Theunissen. Op de trapposten en balustrade zijn moderne matglazen lampen geplaatst. In de beneden- en bovenhal en het trappenhuis zijn enkele en dubbele deuren, alle voorzien van omlijstingen in neorenaissancestijl. In het midden van de benedenhal staat een verwarming met een mahoniehouten ombouwing en banken. Halverwege de trap hangen

grote portretten van de stichters van Zwaanwijck de heer en mevrouw De Pré-Theunissen, gesigneerd Gangster. Rechts van de benedenhal is een tuinkamer met neorenaissance betimmering, een houten balkenplafond en een zwart marmeren schouw. Linksachter (vanuit de hal gezien) op de beletage bevindt zich in de achzijdige hoektoren de voormalige rookkamer, voorzien van een beschilderd plafond en betimmering. Het portaaltje tussen de grote hal en de rookkamer is voorzien van wandschilderingen. Aansluitend bevindt zich een witbepleisterde kamer met stucwerkversiering en een erkeruitbouw. Op de verdieping bevindt zich boven de (rook)kamer in de hoektoren de voormalige Regentenkamer met eenvoudige stucornamenten als aanzet naar het plafond. Het torentje bevat een opmerkelijk zware kapconstructie met een houten spiltrap naar een dakluik, dat toegang geeft tot de lantaarn. De balkonkamer op de verdieping boven de hoofdingang heeft een betimmering, schouw en geschilderd balkenplafond. Het dessus-de-porte is gesigneerd en gedateerd: J.E.Spaans 1897.

In het souterrain liggen gekleurde tegelvloeren van de voormalige keuken en bijkeuken.

Waardering

Het pand is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde als karakteristiek voorbeeld van een villa in Hollandse neorenaissancestijl gebouwd aan het einde van de negentiende eeuw. De villa is van algemeen belang vanwege hoogwaardige esthetische kwaliteiten in de gave hoofdvorm en rijke detaillering en materialisering van het exterieur alsmede vanwege de aanwezigheid van waardevolle interieurelementen uit de bouwtijd, zoals de hal en het trappenhuis en vertrekken met oorspronkelijke betimmeringen, balkenplafonds, beschilderde of stucplafonds en wandschilderingen.

Tevens vanwege de belangrijke ensemblewaarde in stilistische, ruimtelijke en functionele samenhang met de overige complexonderdelen.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Kasteel, buitenplaats

Functie